

Sygn. akt I C 579/15

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lutego 2016 roku

Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Jarosław Janeczek
Protokolant:	st. sekr. sąd. Monika Adamczyk

po rozpoznaniu w dniu 11 lutego 2016 roku w Rawie Mazowieckiej

na rozprawie

sprawy z powództwa

U. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.

przeciwko

E. P.

o zapłatę

oddala powództwo.

SSR Jarosław Janeczek

Sygn. akt I C 579/15

UZASADNIENIE

Powód U. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. wniósł o zasądzenie od pozwanej E. P. kwoty 12035,71 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazywał, iż pozwana zawarła z pierwotnym wierzyciel (...) Bank Spółką Akcyjną w dniu 4 marca 2009 roku umowę o numerze (...) o bliżej nie wskazanych warunkach. Dodał, iż pozwana nie wywiązała się z tych nieznanymi warunków umowy, w związku z czym wierzyciel pierwotny w dniu 29 września 2014 roku dokonał przelewu wierzytelności przysługującej mu wobec E. P. na jego rzecz, tym samym strona powodowa uzyskała legitymację procesową czynną w przedmiotowej sprawie.

Podał, iż poinformował pozwaną o przelewie wierzytelności i podjął bezskutecznie próbę polubownego odzyskania wierzytelności. Wyjaśnił, iż na kwotę roszczenia 12035,71 zł składa się kwota 6098,91 zł tytułem niespłaconego kapitału i kwota 5936,80 zł tytułem odsetek.

Pozwana E. P. nie stawiła się na rozprawę i nie zajęła w żaden sposób stanowiska merytorycznego w sprawie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 marca 2009 roku pozwana E. P. zawarła z (...) Bank Spółka Akcyjna w K. umowę prostej pożyczki gotówkowej nr (...). Zgodnie z §1 ust.1 powyższej umowy Bank miał udzielić pozwanej pożyczki w kwocie 7080,35 zł na zasadach określonych w umowie na okres od 2 marca 2009 roku do 1 marca 2011 roku. Umowa miała charakter warunkowy - miała wejść w życie w dniu przekazania środków z przyznanej pożyczki zgodnie ze złożoną przez klientkę dyspozycją uruchomienia pożyczki (§ 1 pkt.2 umowy) pod warunkiem, że będzie ona zawierać kompletne i prawdziwe dane Pożyczkobiorcy oraz bank nie uzyskał informacji mających negatywny wpływ na ocenę zdolności kredytowej oraz sytuacji majątkowej.

(dowód: poświadczona za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie radcę prawnego kserokopia umowy, k.3 -4)

W dniu 29 września 2014 roku (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. zawarła z U. Niestandardowym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym w W. umowę przelewu wierzytelności Nr (...), której przedmiotem miały być portfel wierzytelności przysługujący zbywcy z tytułu zawartych umów kredytu. Wykaz wierzytelności objętych umową miał stanowić załącznik nr 3 sporządzony na płycie CD. Natomiast załącznik numer 1 obejmował wierzytelności zabezpieczone hipotecznie.

(dowód: poświadczona za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie radcę prawnego kserokopia umowy cesji, k.5-6)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się niezasadne i jako takie zasługiwało wyłącznie na oddalenie.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do kwestii dotyczącej formy wydanego orzeczenia. Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie zaszyły podstaw do wydania wyroku zaocznego. Zgodnie, bowiem z art. 339 § 1 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. Jednakże, pomimo niestawiennictwa pozwanego na rozprawie sąd nie może wydać wyroku zaocznego, jeżeli: pozwany żądał przeprowadzenia rozprawy w swej nieobecności albo składał już w sprawie wyjaśnienia ustnie lub na piśmie (art. 340 k.p.c.), albo sąd stwierdzi nieprawidłowość w doręczeniu wezwania albo jeżeli nieobecność pozwanego jest wywołana nadzwyczajnym wydarzeniem lub inną znaną sądowi przeszkodą, której nie można przewyciężyć (art. 214 § 1 k.p.c.). Sąd nie wyda ponadto wyroku zaocznego, jeżeli na pierwszej rozprawie, poza pozwanym, nieobecny jest także powód, który nie żądał rozpoznania sprawy w swej nieobecności, gdyż w tym przypadku sąd zawiesza postępowanie (art. 177 § 1 pkt 5 k.p.c.).

Pozwana w żaden sposób nie wdała się w spór, co do istoty sprawy, nie stawiała się na rozprawę pomimo, iż była o jej terminie prawidłowo zawiadomiona, nie złożyła też odpowiedzi na pozew ani w żaden inny sposób nie zajęła stanowiska w sprawie. Nie wniosła również o przeprowadzenie rozprawy w swojej nieobecności. Okoliczności sprawy nie wskazują także, aby zaistniały jakieś szczególne przeszkody uniemożliwiające jej stawiennictwo na wezwanie Sądu. Co prawda pełnomocnik powoda również nie był obecny na rozprawie, ale złożył wniosek o jej przeprowadzenie pod jego nieobecność. Zatem w świetle powyższych okoliczności zachodziły podstawy do wydania wyroku zaocznego.

W myśl art. 339 § 2 k.p.c. wydając wyrok zaoczny, Sąd przyjmuje za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Powyższy przepis wprowadza swoiste domniemanie zgodności twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 1997 r., I CKU 87/97, Prok. i Pr. 1997 - wkładka, Nr 10, poz. 44).

Oznacza to, że sąd wydając wyrok zaoczny nie dokonuje weryfikacji prawdziwości twierdzeń o faktach przytoczonych przez powoda, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Powyzsza regulacja stanowi specyficzną sankcję za naruszenie ciężaru procesowego – wdania się w spór co do istoty sprawy (art. 221 k.p.c.), zrównującą w skutkach brak zajęcia stanowiska przez pozwanego z przyznaniem przez niego okoliczności faktycznych (art. 230 k.p.c.)

Twierdzenia pozwu uznaje się za budzące uzasadnione wątpliwości, m.in. w sytuacji, gdy dowody i twierdzenia przedstawione przez powoda są niekompletne, pozostawiają wątpliwości co do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sporu, nie przedstawiają pełnego obrazu rzeczywistości, wskazują na brak legitymacji procesowej powoda lub pozwanego itp.

W takiej sytuacji wydając wyrok sąd nie może oprzeć się wyłącznie na twierdzeniach powoda i należy przeprowadzić postępowanie dowodowe celem wyjaśnienia powstałych wątpliwości (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 sierpnia 1972 r., III CR 153/72 OSNCP 1973 z. 5, poz. 80, a także A. Zieliński, Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego, opublikowana w systemie informacji prawnej Legalis w wersji elektronicznej).

W sprawie niniejszej pozwana, co prawda nie zaprzeczyła istnieniu wierzytelności, bowiem nie zajęła w ogóle stanowiska w sprawie, to jednakże w ocenie Sądu przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne budzą uzasadnione wątpliwości, co uniemożliwiało wydanie wyroku zaocznego uwzględniającego roszczenie.

W treści pozwu i pism procesowych powód, bowiem nie podał, jakie były warunki umowy (w tym kwota udzielonego kredytu lub pożyczki), w jaki sposób pozwana uchybiła warunkom umowy (czy dokonywała wpłat i w jakiej wysokości), w jaki sposób zostały naliczone dochodzone odsetki, tj. nie podał kwot i okresów, od jakich zostały naliczone, a także podstawy uprawnienia powoda i wierzyciela pierwotnego do ich naliczenia.

Wyklucza to tym samym zastosowanie przytoczonego wyżej art. 339 § 2 k.p.c., skoro w zakresie wysokości roszczenia, powód nie przedstawił żadnych twierdzeń, które mogłyby być uznane za prawdziwe.

Samo zaś podanie kwot dochodzonych tytułem należności głównej i odsetek, zdaniem sądu, nie stanowi wystarczającego przytoczenia faktów, które są niezbędne do dokonania subsumcji materialnoprawnej, stanowiącej faktyczną i materialnoprawną podstawę wyroku.

Sąd obowiązany jest bowiem, nawet przy uznaniu twierdzeń powoda za prawdziwe, dokonać prawidłowej oceny zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach, z punktu widzenia prawa materialnego (por. wyrok SN z dnia 15 września 1967 r., III CRN 175/67, OSNC 1968, nr 8-9, poz. 142; wyrok SN z dnia 31 marca 1999 r., I CKU 176/97, Prok. i Pr. 1999, nr 9, s. 30).

Mając na uwadze, że okoliczności faktyczne przytoczone w pozwie budzą uzasadnione wątpliwości, Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe i poczynił ustalenia faktyczne w oparciu o dokumenty złożone przez powoda.

W obecnym kształcie procesu cywilnego ustawowo podkreślono jego kontrydiktoryjny charakter, czego potwierdzeniem są regulacje zawarte w art. 232 k.p.c. oraz w art. 6 k.c. Ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania. To one są dysponentem toczącego się procesu i od nich zależy jego wynik. Mają bowiem obowiązek przejawiać aktywność, w celu wykazania wszystkich istotnych okoliczności i faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Zatem w rozpatrywanej sprawie to na stronie powodowej ciążył obowiązek wykazania, że po pierwsze powstała wierzytelność przysługująca wcześniejszemu wierzycielowi, a po drugie, iż skutecznie nabył tę wierzytelności od poprzednika prawnego.

W ocenie Sądu powód nie wykazał w sposób nie budzący wątpliwości, że doszło do skutecznych czynności przenoszących jakkolwiek wierzytelności posiadaną przez pierwotnego wierzyciela wobec pozwanej na stronę powodową.

Po pierwsze przedłożona przez powoda część umowy przelewu wierzytelności z dnia 29 września 2014 roku została zawarta przez U. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. z (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W..

Co prawda to bank, który wedle treści pozwu zawarł umowę z pozwaną. Jednakże do pozwu załączono umowę bankową z daty wskazanej w pozwie i o numerze wskazanym w pozwie, ale zawartą przez pozwaną z (...) Bank Spółka Akcyjna w K..

Powód nie przedstawił żadnego dowodu na okoliczność, iż (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. jest następcą prawnym pierwotnego wierzyciela.

Poza tym umowę cesji w imieniu cedenta została zawarta przez M. S. i M. K., a w imieniu cesjonariusza przez A. M., zaś strona powodowa nie wykazała, iż osoby te posiadały należyte umocowanie do składania oświadczeń woli w imieniu swoich mocodawców, a tym samym, że przedmiotowa umowa przelewu jest ważna (art. 58 § 1 k.c.).

Należy również wskazać, iż umowa cesji jest niekompletna, bowiem nie zawiera on pełnego tekstu umowy (powinno być 13 stron, a jest jedynie 8).

W jej treści wymazane zostały niektóre postanowienia. Co więcej niektóre z postanowień umowy zostały zaciemnione w sposób uniemożliwiający ich odczytanie.

Tak niekompletny dokument nie może być uznany przez Sąd za podstawę czynienia ustaleń faktycznych w zakresie umowy przelewu. Nie wiadomo, jakie postanowienia umowne ukryła strona powodowa (czy to zakreślając je czy po prostu nie składając wybranych stron umowy) i jakie miałyby one znaczenie dla skutecznego przelewu.

Nadto umowa sprzedaży wierzytelności, na którą powołuje się powód, nie wymienia w swej treści żadnych wierzytelności wobec potencjalnych dłużników odsyłając w tej kwestii do załącznika nr 3 stanowiącego „Zestawienie Portfela Wierzytelności”.

Jednakże powód nie złożył do akt niniejszego postępowania ani wykazu faktycznie przeniesionych wierzytelności sporządzonego na płycie CD, ani choćby wyciągu z tego wykazu.

Ze znajdującego się w aktach sprawy wydruku (karta 7) nie wynika by był jakimkolwiek fragmentem załącznika nr 3 do umowy cesji 29 września 2014.

Z adnotacji znajdującej się na górze strony wynika, iż jest to część załącznika numer 1. Z ostatniej strony hipotetycznej umowy cesji wynika, że załącznik numer 1 to wierzytelności zabezpieczone hipotecznie, a wierzytelność wobec pozwanej taka nie była, a więc nie mogła znajdować się na załączniku numer 1.

Sąd zważył nadto, iż w wydruku tym wskazane są pewne kwoty jednak nie wiadomo, na jakiej podstawie i w jaki sposób zostały wyliczone, w szczególności istnieje rozbieżność między należnościami w nim wskazanymi a należnością wynikającą z pierwotnej umowy łączącej pozwaną z bankiem. O tożsamości przedmiotu zbycia, w tym przypadku wierzytelności, możemy bowiem mówić w sytuacji, gdy wszystkie elementy przedmiot ten identyfikujące są takie same.

Wobec powyższego uznać należy, że powód nie wykazał, aby nabył wierzytelność wobec pozwanej, tym samym, aby przysługiwał mu przymiot legitymacji procesowej czynnej.

Legitymacja procesowa stanowi, więc przesłankę materialnoprawną, dochodzonego roszczenia. Wymóg jej posiadania stanowi przesłankę merytorycznego rozpoznania sprawy, badaną przez sąd w chwili orzekania, a jej brak skutkuje

oddaleniem powództwa. Podlega ona badaniu sądu z urzędu gdyż w przeciwnym razie sąd nie mógłby wydać rozstrzygnięcia co do istoty sprawy zgodnego z prawdą obiektywną (tak H. Pietrzykowski, *Metodyka pracy sędziego w sprawach cywilnych*, Warszawa 2014, s. 205).

Ponadto podnieść należy, iż strona powodowa nie wykazała, iż pierwotnemu wierzycielowi przysługiwało w ogóle jakikolwiek roszczenie w stosunku do strony pozwanej.

Z treści § 1 pkt.2 umowy pożyczki z dnia 4 marca 2009 roku wynikało, iż umowa miała charakter warunkowy i miała ona wejść w życie w dniu przekazania środków z przyznanej pożyczki zgodnie ze złożoną przez pozwaną dyspozycją uruchomienia pożyczki.

Z powyższego płynie wniosek, iż wyżej wskazana umowa została zawarta pod warunkiem.

Stosownie do treści art. 89 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych albo wynikających z właściwości czynności prawnej, powstanie lub ustanie skutków czynności prawnej można uzależnić od zdarzenia przyszłego i niepewnego (warunek).

Jeśli warunek się ziści, a czego innego nie zastrzeżono – od tego momentu (*ex nunc*), przy warunku zawieszającym – powstają skutki czynności prawnej.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, aby doszło do spełnienia warunku, o którym mowa w § 1 pkt. 2 umowy pożyczki z dnia 4 marca 2009 roku.

Ciężar wykazania, iż wypłata pożyczki nastąpiła zgodnie z treścią umowy i zgodnie z poleceniem pozwanej, spoczywał na stronie powodowej, z tego to obowiązku nie wywiązała się.

Niewątpliwie strona powodowa winna przechowywać całość dokumentacji związanej z przygotowaniem pożyczki, jej udzieleniem oraz spłatami. Brak jakiegokolwiek części tej dokumentacji może obciążać wyłącznie pozwanego.

Zatem tak długo jak powód nie wykaże, że wydał przedmiot pożyczki, tak długo nie będzie mógł żądać jego zwrot wraz z ewentualnymi odsetkami, prowizjami i innymi opłatami wynikającymi z zawartej umowy.

Jeżeli materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych w myśl twierdzeń jednej ze stron, Sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów. Należy to rozumieć w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r., I ACa 1320/11, LEX nr 1108777).

Biorąc pod uwagę powyższe - niewykazanie legitymacji przez powoda oraz niewykazanie ziszczenia się warunku przewidzianego w umowie pomiędzy pozwaną, a pierwotnym wierzycielem Sąd oddalił powództwo.

SSR Jarosław Janeczek